

يو کس څنگه هېر کړو؟

ژباړه: محمد ياسين ستانکزی

که يو شي سره مينه لرئ او تر لاسه کړي مو نه وي، نو دا طبيعي ده چې خفه به وئ؛ خو بايد دا زده کړئ چې ژوند وکړئ او له ماضي نه پند واخلي؛ نه دا چې ځان تباه کړئ. د هغه په اړه فکر مه کوئ، کوبښن وکړئ چې په مهمو موضوعاتو ځان مصروف کړئ. تاسې بايد خپل احساس په خپله انتخاب کړئ. هڅه وکړئ چې بيا ماضي ته لاړ نه شئ، د (هغه) په ځای د راتلونکي په اړه فکر وکړئ. د ماضي په اړه فکر کول تاسې ته زيان رسوي؛ نو هڅه وکړئ چې د راتلونکي لپاره پلان ولرئ او دغه حس په ځان کې قوي کړئ. هغه شيان چې د (هغه) د يادېدلو لامل کيږي له منځه يوسي؛ لکه: جامې او نور شخصي توکي... ترڅو هغه دې ياد نه شي او ستاسو ذهن مصروفه نه کړي. خپله انرژي پر يوه موخه متمرکز کړئ، چې وکولای شئ ماضي هېر کړئ او نوي موخې تاسې ته د ژوند کولو انرژي درکړي. د خپلو ياديزو په اړه يوڅه وليکئ، ټول منفی او نامطلوبه احساسات، چې د هغه خاطرې په تاسې کې ژوندۍ کوي وليکئ، وروسته خپله ليکنه څيرې کړئ يا ويې سوځوئ. دغه لاره تاسې سره د حيرانتياوو په کمولو کې مرسته کوي. د حيرانتيا شتون تاسې سره مرسته نه شي کولی. ځان له ټولنيز حمايته مه محرومۍ. کله چې موږ ټول هغه چاسره، چې په وړاندې يې د صميميت او نږدېوالي احساس کوو خبرې وکړو ارامه کيږو؛ نو د کورنۍ د غړو، ملگرو او خپلوانو سره د خپلو ترڅو يادونو په اړه خبرې وکړئ، د هغوی همدردي د خفگان د کمولو ترڅنگ تاسې سره د (هغه) په هېرولو کې مرسته کوي. په دغه وخت کې خدای مه هېرئ او په دعا کولو سره ځان ارام او صبور کړئ.

د هغه کس د هېرولو لارې چې مينه ورسره لرئ:

۱- ومنئ: لومړۍ کاردا دی، چې څه شوي دي هغه ومنئ. د هغه موضوعاتو په اړه فکر کول، چې د کېدو امکان يې کم وي؛ لکه (کېدای شي بېرته راوگرځي يا شايد دا ځل هر څه بدلون ومومي او نور...) پرېږدئ. په هېڅ وجه د (هغه) د خبر اخیستلو په فکر کې مه اوسئ. که په ريښتيا ستاسې اړيکه له نوموړي کس سره پرې شوې وي، اړينه ده چې په واقعيت باور وکړئ او په غير واقعي چارو سره ځان مه ځوروئ.

۲- پاکاري وکړئ: د نورو د هېرولو يو له لومړنيو پړاوونو څخه زموږ د ژوند پاکول دي له هغه وسایلو څخه، چې موږ په مستقیمه توګه د هغه کس په یاد کې اچوي. هغه نښې چې د (هغه) څخه لرئ له خپلو سترګو نه لرې کړئ، وايي (چې له سترګو لار هغه له زړه لار) يعنې له زړه نه ځي هغه څوک چې د سترګو له دیده پناه شي. د زړه نه د تلو له پاره باید (هغه) او د هغه نښې له سترګو لرې کړئ.

۳- مصروفه واوسئ: هېڅ شی د مصروفیت او بوختیا په اندازه تاسې د هغه په اړه له فکر کولو نه شي خلاصولی. که هرڅومره قوي واوسئ او په يو وخت کې د ګڼو موضوعاتو په اړه د فکر کولو وړتیا ولرئ؛ خو کله چې په واقعي توګه ستاسې ذهن د يوې کلیمې ښکار شي، نه شئ کولی هغه د فکري لومړیتوبونو له کتاره وباسئ؛ نو اړینه ده، چې يو درسي برنامه يا جدي کار قبول کړئ او د هغه په کولو مصروفه شئ. دغه کار دوي ګټې لري؛ يو دا چې خپل وخت مو په يو مهم کار ولګاوه او بل دا چې (هغه) مو له خپل ذهن نه يو څه لرې کړه.

۴- په ډله کې داخل شئ: په ډله کې اوسېدل د يو خاص شخص په اړه د فکر په نه کولو اغيز لري. حتا کولای شئ داسې يوه ډله وټاکئ، چې هغوی سره لږ پېژندګلوي لرئ، دغه صورت کې په جدې توګه د ډلې په مسایلو کې ښکېل کېږئ. د خپلو خوښيو په نظر کې نيولو سره کولای شئ نوي ملګري پيدا کړئ. په ادبي، ورزشي او هنري ټولنو کې د غړیتوب په اخیستلو تاسې له نوو کسانو سره آشنا کېږئ او په غیر مستقیم ډول سره ستاسو له ذهن نه د (هغه) د لرې والي لامل کېږي.

۵- ماضي ته وګرځئ: مقصد دا نه دی، چې کېنئ او د (هغه) اړوند یادونه تکرار کړئ. زموږ هدف د هغه له وخت نه هم پخوا وخت دی. د څه وخت له پاره له هغو الکترونيکي وسایلو، چې له ډېرو لارو کولای شي د هغه خبر تر تاسو ورسوي لرې و اوسئ.

ځان له هغو شيانو سره مصروفه کړئ، چې ډېر کلونه مخکې خلکو له هغو نه استفاده کوله. لاسی شيان جوړ کړئ، پلي تګ وکړئ، ګلان وکړئ؛ ټول هغه کارونه وکړئ، چې له الکترونيکي وسایلو سره اړیکه ونه لري.

۶- موسيقي مه هېروئ: د بېلتون په ورځو کې غمگیني او عاشقانه سندرې ستاسې حال خرابولی شي، د مستو سندرو اورېدل کولی شي تاسې خوښ او خوشاله کړي. کېدای شي په لومړيو کې ځان درته مسخره

ښکاره شي، چې زما دغه حالت وگوره او دا مستي سندرې اورېدل! خو په لاشعوري توگه لږ لږ ستاسې په روح او روان اغيز کوي.

۷- منډه وکړئ: ورزش کول هم لکه موسيقي ستاسې د روح او روان په ښه کېدو کې د پام وړ اغيز لري. البته زموږ موخه هغه ورزش نه دی؛ لکه: د شطرنج لوبه. دغو ورځو کې اړینه ده هغو لوبو ته مخ کړئ، چې ستاسې د بدن حرارت پورته بيايي همدا بسنه کوي، چې په پارک کې منډه وکړئ؛ څو دغه خبره ښه ثابته شي.

۸- خوراک مو سم کړئ: که هېڅکله په خپل ژوند کې د سم خواړه په فکر کې نه وئ، اوس يې وخت دی، چې يوه غذايي برنامه د خپل صحت لپاره؛ نه د غټوالي يا ډنگروالي لپاره جوړه کړئ. له دغه پنځه ډوله خوراكي توکو (لبنیات، غله باب، پروټين، سبزی، مېوې او لږ غوړ او خواړه) څخه گټه واخلي. بشپړه غذايي برنامه نه يواځې ستاسې د جسمي حالت د پرمختگ له پاره گټوره ده؛ بلکه په روحي او رواني حالت هم مثبت اغيز کوي.

۹- د ځان په فکر کې واوسئ: که تاسې د عمر تر پايه د غم او خفگان لمنه ونيسئ، له انسانانو او خلکو څخه لرې اوسئ؛ په دنيا کې څه بدلون راځي؟ ايا هغه کس چې تاسې ورسره مينه درلوده يا هغه تاسې سره مينه درلوده او اوس نه شته؟ کوم زيان ورسيرې؟ نو اړینه ده، چې راپورته شئ او لږ د ځان په فکر کې شئ. د پام وړ کار چې ځان ته کولای شئ، هغه ظاهري ښکلا ته پام کول دي. دغه جمله (د چا له پاره ستايل جوړ کړم؟) عجيبه پوښتنه ده، چې د ډېرو کسانو له پاره مطرح کيږي. د ځان له پاره ستايل ووئ او د ځان له لېدو نه خوند واخلي.

۱۰- بښنه وکړئ: په انگليسي کې يو عبارت دی (Forgive and forget) (وبښئ او هېر کړئ) که ټول پورته ياد شوي کارونه مو وکړل او حالت مو لږ ښه شو، خپل عادي ژوند ته وگرځېدلئ، يا نور د غچ په فکر کې نه وئ، له خفگانه ووتلئ؛ نو دا يې وخت يې دی، چې بښنه وکړئ؛ (هغه) او د هغه ټولې کړنې، چې ستاسې د ځورولو لامل شوي دي هېرې کړئ.

په دې مهم کار سره کېدای بيا هم ونه شئ کړای، چې په بشپړه توگه (هغه) هېر کړئ؛ خو دومره به ستاسې په زړه او ذهن کې خيره شي، چې شتون او يا نشتون يې ستاسې په ژوند کې ځورونکي تمام نه شي.

